

Alle daklozen één plan en één traject

Uitwerking doelstelling 1 Stedelijk Kompas Peelregio 2008-2011

11 mei 2011

PC Kwadraat in samenwerking met Bureau Queste

In opdracht van de gemeente Helmond

Samenvatting

In het Stedelijk Kompas 2008-2011 heeft de gemeente Helmond met partijen afgesproken het aantal daklozen te verminderen en tegelijkertijd voor deze doelgroep te komen tot een betere kwaliteit van leven, betere gezondheid, meer zelfredzaamheid, participatie en veiligheid.

Deze notitie gaat nader in op het realiseren van de in het Stedelijk Kompas geformuleerde doelstelling: vanaf 2010 volgen alle daklozen een traject met een trajectplan. Deze trajecten dienen te leiden tot zo zelfstandig mogelijke huisvesting van de doelgroep, een redelijke gezondheid en een zinvolle dagbesteding. In de notitie is enerzijds aandacht voor de beleidsmatige vertaling van deze doelstelling binnen de gemeente. Anderzijds gaat de notitie in op de operationalisering van deze doelstelling. De voorbereiding heeft meer tijd dan oorspronkelijk gepland gevraagd omdat in 2010 een eerste proefperiode is ingelast om de randvoorwaarden en de uitvoeringsafspraken meer helder te maken en het bestuurlijk besluitvormingproces goed voor te bereiden.

De doelgroep ervaart op diverse terreinen problemen, waardoor afstemming tussen de diverse partijen bij het opstellen en uitvoeren van het trajectplan noodzakelijk is. Op dit moment wordt er nog niet voldoende gestuurd op deze samenwerking en op het behalen van het resultaat van deze trajecten. De gemeente Helmond en betrokken organisaties gaan met elkaar de uitdaging aan om een persoonsgerichte werkwijze en een sluitende aanpak te ontwikkelen voor dak- en thuislozen. Hiervoor is het nodig om te komen tot:

- Taak (centrum)gemeente: een *gestructureerde* afstemming op cliëntniveau over vraag en aanbod tussen de samenwerkingspartners voor op organisatorisch niveau operationele afspraken over een concrete casuïstiek. Deze afstemming resulteert concreet in een integrale diagnose en een trajectplan waarin de operationele afspraken zijn vastgelegd en worden bewaakt (trajectregie).
- Taak instellingen: het invoeren en toewijzen van een (keten)coördinator per cliënt om zodoende de ondersteuning, zorg en opvang te coördineren, de cliënt de weg te wijzen naar diverse vormen van zorg en opvang en de voortgang van het traject te bewaken (uitvoeringsregie).

De betrokken partijen hebben gezamenlijk geconstateerd dat het noodzakelijk is de doelgroep aan te scherpen en gefaseerd de nieuwe aanpak in te voeren. De doelstellingen zijn:

- Voor alle *nieuwe* feitelijk daklozen ouder dan 18 jaar die verblijven in en binding hebben met de Peelregio wordt er met de betrokken organisaties een afgestemd trajectplan opgesteld.
- Voor *alle bestaande* feitelijk daklozen is duidelijk of er reeds een trajectplan is opgesteld. Wanneer dit niet het geval is, bepalen de betrokken partijen of dit alsnog wenselijk is om een trajectplan op te stellen. Voor wie er wel een trajectplan is opgesteld, wordt er uiterlijk nagegaan of het wenselijk is om nader af te stemmen over de uitvoering van het trajectplan.

De volgende stap is het verbreden van de doelgroep naar residentieel en potentieel daklozen.

Om de doelstelling te realiseren is het volgende bereikt:

- Een gedragen procedure voor een persoonsgerichte benadering met als doel dat er per dakloze een traject komt met een trajectplan. Dit trajectplan wordt door een organisatie opgesteld, zo nodig met tussenkomst van een (overkoepelend) casusoverleg.
- Een casusoverleg onder leiding van een onafhankelijke voorzitter (de trajectregisseur), zodat die de organisaties kan aansturen op het maken van afspraken om de ondersteuning goed op elkaar af te stemmen.
- Duidelijkheid over de rollen en verantwoordelijkheden en het daarbij horende mandaat.
- Afspraken over het uitwisselen van gegevens en monitoren van de trajecten.
- Duidelijkheid over de financiering van deze werkwijze.

Hiermee wordt de huidige gemeentelijke aansturing via aparte contracten met uitvoerende instellingen op basis van hun aanbod veranderd in een regie vanuit een persoonlijke benadering die meer inzicht in de doelgroep oplevert en een effectievere inzet van de beschikbare middelen door een versterking van de samenwerking tussen de uitvoerende instellingen.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Probleemdefinitie najaar 2009	6
1.3	Doel van deze notitie	7
2	Alle daklozen in een traject: cliëntregie in Helmond.....	8
2.1	Ambitie.....	8
2.2	Visie	8
2.3	Doelgroep.....	8
2.4	Doelstelling.....	9
3	Uitgangspunten en randvoorwaarden	11
4	Werkproces vanuit het perspectief van de cliënt.....	15
4.1	Werkproces voor daklozen op hoofdlijnen.....	15
5	Casusoverleg.....	18
5.1	Doel	18
5.2	Werkwijze Casusoverleg	18
5.3	Deelnemers casusoverleg	18
5.4	Positionering van het casusoverleg.....	19
6	Rollen en verantwoordelijkheden	20
6.1	Rol van de gemeente Helmond.....	20
6.2	Rollen en verantwoordelijkheden trajectregisseur als voorzitter casusoverleg.....	21
6.3	Rollen en verantwoordelijkheden ketencoördinator	22
6.4	Rol en verantwoordelijkheid van het Veiligheidshuis Helmond	22
6.5	Rollen en verantwoordelijkheid organisaties die actief zijn op het terrein van wonen, welzijn, werk en zorg	23
7	Financiering.....	24
7.1	Trajectkosten.....	24

7.2	Financieringsbron.....	24
7.3	Uitgangspunten.....	25
7.4	Aanvullende kosten.....	25
7.5	Financiering op de langere termijn	26
8	Implementatie	27
9	Evaluatie	27
Bijlage 1	Definities	29
Bijlage 2	Format voor Intake en trajectplan bijzondere doelgroepen	33
Bijlage 3	Definities leefgebieden	37
Bijlage 4	Escalatiemodel.....	39
Bijlage 5	Evaluatiepunten.....	43
Bijlage 6	Schematisch Overzicht Overlegstructuur	45

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In navolging van de grote vier steden (G4) heeft de gemeente Helmond in 2008 een plan van aanpak voor een vermindering van dakloosheid opgesteld (Stedelijk Kompas 2008-2011). De doelgroep van het Stedelijk Kompas bestaat uit daklozen en risicogroepen (potentiële daklozen). Het gaat om drie groepen burgers, te weten:

1. Feitelijk daklozen¹ die vooral afhankelijk zijn van nachtopvang.
2. Daklozen die gebruik maken van residentiële opvang.
3. Potentieel daklozen, ofwel burgers met meervoudige problematiek die behoren tot de risicogroepen en zelfstandig zijn gehuisvest.

Het totaal aantal feitelijk daklozen in de maatschappelijke opvang voor de Peelregio bedroeg in 2009 257. In 2006, 2008 en 2010 kwam ongeveer 50% van de nachtopvang-cliënten uit de Peelregio en in 2009 ongeveer 57%. In de eerste vier maanden van 2011 kwamen er 24 nieuwe cliënten bij zowel de nachtopvang De Oversteek als bij de nachtopvang D'n Herd.

Tabel 1 Aantal feitelijk daklozen 2006, 2008 en 2009

Voorziening	instelling	klanten per jaar met tussen haakjes capaciteit in plaatsen			
		2006	2008	2009	2010
Dagopvang verslaafden De Oversteek	N-K	51	78	46	33
Nachtopvang verslaafden De Oversteek	SMO	77	67	72 (10)	51
Nachtopvang Passanten D'n Herd	SMO	195	152	139 (4)	108
Totaal		323	297	257	192

Opmerking: de gegevens uit 2006 en 2010 betreffen unieke personen. Er is 6 % dubbeltellingen geconstateerd. De gegevens over de andere jaren bevatten dubbeltellingen.

Tabel 2 Aantal residentieel daklozen 2006² en 2008 en 2009³

Voorziening	Totaal 2006	Totaal 2008	Totaal 2009
Reguliere daklozenopvang (Huize d'n Herd)	98	74	78 wmo (+ 30 Awbz)
Crisisopvang Maatschappelijke Opvang	137	218	179
Sociaal Pension	22	14	15
Training zelfstandig wonen	27	?	25
Opvang zwervjongeren 17-23 jaar (kamers met kansen)	19	32	23
Totaal	303	338	320

Het totaal aantal potentieel daklozen is op dit moment niet vast te stellen, aangezien eerder een ruimere definitie is gehanteerd en er geen gegevens beschikbaar zijn over de huidige definitie.

¹ Definities doelgroepen zie bijlage 1.

² Gemeente Helmond, afdeling Onderzoek en Statistiek (2008). *OGGz Monitor*.

³ GGD Brabant Zuidoost (2010). *Monitor Maatschappelijke Opvang, OGGz en Verslavingsbeleid. Regio Zuidoost Brabant 2009*. In opdracht van Samenwerkingsverband Regio Eindhoven, pagina 35, 61 en 62.

De gemeente Helmond heeft in het Wmo-plan de ambitie uitgesproken dat alle inwoners meedoen aan de samenleving en zo lang mogelijk zelfstandig zijn gehuisvest. Het Stedelijk Kompas 2008-2011 sluit aan bij deze ambitie. Met het Stedelijk Kompas 2008-2011 maakt de gemeente Helmond zich sterk om het aantal daklozen te verminderen en tegelijkertijd voor deze doelgroep te komen tot een betere kwaliteit van leven, betere gezondheid, meer zelfredzaamheid, participatie en veiligheid. Bij het realiseren van deze ambitie staan twee pijlers centraal, namelijk een persoonsgerichte aanpak en een sluitende keten van preventie, zorg en nazorg. Het Regionaal Kompas Peelregio 2012-2015 bouwt daarop voort. Daarin wordt onderscheid gemaakt in preventie, toeleiding, ondersteuning en zorg. Dit Regionaal Kompas kent een bredere reikwijdte en een toespitsing op doelgroepen en doelstellingen. De twee pijlers sluiten aan bij het reeds ingezette gemeentebestuur op het terrein van maatschappelijke opvang, verslavingsbeleid en openbare geestelijke gezondheidszorg. Het Stedelijk Kompas 2008-2011 is explicieter gericht op uitstroom uit de opvang, het welzijn van de doelgroep en het tegengaan van overlast. Een van de doelstellingen is dat alle daklozen een traject met een trajectplan volgen.

De trajectplanbenadering is ook hét instrument om de doelstelling van het nieuwe Regionaal Kompas 2012-2015 te realiseren. In het trajectplan zijn de diverse vormen van ondersteuning op elkaar afgestemd, zodat de kwaliteit van leven van de dakloze eerder kan worden verbeterd.

1.2 Probleemdefinitie najaar 2009

De gemeente Helmond en de betrokken uitvoerende instellingen zetten zich al jaren in voor daklozen. Gelukkig gaat er veel goed. De organisaties die op dit terrein actief zijn, weten elkaar te vinden. De gemeente Helmond heeft vanuit haar rol als centrumgemeente over het algemeen een goede relatie met deze organisaties. In het najaar van 2009 zijn er gesprekken geweest met de organisaties die zich inzetten om de ambities van de gemeente (o.a. verminderen van dakloosheid) te realiseren. De betrokken organisaties voeren allerlei activiteiten uit die bijdragen aan het bieden van ondersteuning aan daklozen en het voorkomen van dakloosheid. Tegelijkertijd zijn er nog verbeterpunten te noemen om de ambities van de gemeente te realiseren, zoals:

- Op uitvoeringsniveau spelen de SMART geformuleerde doelstellingen van het Stedelijk Kompas 2008-2011 geen hoofdrol.
- Organisaties hebben ieder voor zich een visie geformuleerd op de cliënt.
- SMO Helmond, Novadic-Kentron, GGz Oost Brabant en afdeling Werk en Inkomen van de gemeente Helmond kennen alle vier een centrale intake voor cliënten. Elke organisatie stelt een eigen individueel traject- c.q. behandelplan op voor de cliënt.
- Het ontbreekt nog aan een integraal traject per cliënt en iemand die de voortgang daarvan bewaakt.
- Wanneer nodig, vindt er onderling afstemming plaats. Dit loopt voornamelijk via “korte lijnen”, men kent elkaar. De onderlinge afstemming verloopt over het algemeen goed (organisaties zijn wel terughoudend over het uitwisselen van informatie over de cliënt). Het initiatief om tot afstemming te komen is op dit moment niet structureel vormgegeven.
- Er zijn diverse casusoverleggen aanwezig in Helmond. In het najaar van 2009 is er geen casusoverleg waar uitvoerenden van zowel SMO Helmond, Novadic-Kentron, GGz Oost Brabant als Werk en Inkomen tegelijkertijd bij aanwezig zijn.

- Het monitoren van de trajecten vraagt om een cliënt volg systeem waarin minimaal staat aangegeven wat het beoogde trajectdoel is, wat de datum van instroom is, doorstroom , uitstroom en de gemaakte afspraken om de doelstellingen te realiseren. Op dit moment werkt het Veiligheidshuis met het casus-overlegsysteem PIX (personenindex). Dit systeem ondersteunt de casusoverleggen, legt de gemaakte afspraken en resultaten vast en bewaakt de opvolging. De ketenresultaten kunnen daarmee inzichtelijk worden gemaakt.
- SMO Helmond, Novadic-Kentron, GGz Oost Brabant en Werk en Inkomen beschikken over een eigen cliëntregistratiesysteem. Het is nu onvoldoende mogelijk om met dit systeem de voortgang (resultaten) van de individuele cliënt te monitoren.

Deze punten bieden voor de gemeente Helmond voldoende aanleiding om samen met de betrokken instellingen doelstelling 1 nader uit te werken.

1.3 Doel van deze notitie

Deze notitie beschrijft de wijze waarop de betrokken partijen de eerste doelstelling van het Stedelijk Kompas 2008-2011 (Vanaf 2010 volgen alle daklozen een traject met een trajectplan) gaan realiseren. Daarbij is enerzijds aandacht voor de beleidsmatige vertaling van deze doelstelling binnen de gemeente. Anderzijds gaat de notitie in op de operationalisering van deze doelstelling.

De inhoud van deze notitie is gezamenlijk met op dit moment belangrijkste betrokken partijen tot stand gekomen (Gemeente Helmond (beleidsafdeling en werk en inkomen), SMO Helmond, Novadic-Kentron, GGz Oost Brabant, Lev Groep en Veiligheidshuis). Dit is enerzijds gebeurd om het draagvlak voor de uitvoering te vergroten en anderzijds om de voorbereiding van de implementatie te verbeteren. PC Kwadraat en Bureau Queste hebben dit proces begeleid. De notitie is besproken in het Platform en Stuurgroep Zorg 789 (tegenwoordig Platform en Stuurgroep Regionaal Kompas Peelregio).

2 Alle daklozen in een traject: cliëntregie in Helmond

2.1 Ambitie

Met het Stedelijk Kompas 2008-2011 hebben de partijen afgesproken dat vanaf 2010 alle daklozen een traject volgen met één trajectplan. Deze trajecten dienen te leiden tot:

- zo zelfstandig mogelijke huisvesting van de doelgroep;
- een redelijke gezondheid; en
- een zinvolle dagbesteding.

Werken met één trajectplan vraagt om een nieuwe werkwijze. Deze nieuwe werkwijze moet niet alleen leiden tot het verbeteren van de kwaliteit van leven van de doelgroep en het beperken van de overlast. Het biedt ook de mogelijkheid om deze doelgroep beter in beeld te krijgen en te volgen. Door het volgen van de cliënt, is het mogelijk een beter zicht te krijgen op de behoefte aan aanbod en wat de knelpunten zijn binnen het bestaande aanbod. Dit is voor de gemeente een voorwaarde om beleidsregie te kunnen voeren.

2.2 Visie

De doelgroep ervaart op diverse terreinen problemen, waardoor afstemming tussen de diverse partijen bij het opstellen en uitvoeren van het trajectplan noodzakelijk is. Op dit moment wordt er nog niet gestuurd op deze samenwerking en op het behalen van het resultaat van deze trajecten. De gemeente Helmond en betrokken organisaties gaan met elkaar de uitdaging aan om voor de cliënten die bij meerdere instellingen bekend zijn een persoonsgerichte werkwijze en een sluitende aanpak (met oog voor de omgeving van de cliënt) te ontwikkelen. Hiervoor is het nodig om te komen tot:

- 1 een *gestructureerde* samenwerking op cliëntniveau om zodoende op organisatorisch niveau operationele afspraken te kunnen maken ten aanzien van een concrete casuïstiek. Deze afstemming resulteert concreet in een integrale diagnose en een trajectplan waarin de operationele afspraken zijn vastgelegd (trajectregie) (de definities staan in bijlage 1 nader toegelicht).
- 2 het invoeren en toewijzen van een (keten)coördinator per cliënt om zodoende de zorg en opvang te coördineren, de cliënt de weg te wijzen naar diverse vormen van ondersteuning en zorg en de voortgang van het traject te bewaken (uitvoeringsregie).

De afstemming van deze inspanningen moet allereerst leiden tot het verbeteren van de situatie van daklozen. Ten tweede moet het leiden tot een grotere effectiviteit en efficiëntie van diverse inspanningen. Daarmee biedt het de mogelijkheid om met een gelijkblijvend of misschien minder budget meer resultaten te bereiken.

2.3 Doelgroep

De betrokken partijen zijn met elkaar nagegaan of de ambitie realistisch is. De betrokken partijen hebben geconcludeerd dat het nodig is om te komen tot een aanscherping van de doelgroep. Gezamenlijk is de doelgroep als volgt gedefinieerd:

Doelgroep tijdens de proefperiode 2010-2011

- De feitelijk daklozen die verblijven in en binding hebben met de Peelregio en ouder zijn dan 18 jaar⁴.

Doelgroep 2012

- Na de daadwerkelijke start van deze werkwijze, breiden de partijen de werkwijze uit naar de residentiële daklozen die verblijven in en binding hebben met de Peelregio verblijven en ouder zijn dan 18 jaar.

Doelgroep 2013

- In 2013 wordt de werkwijze uitgebreid naar de potentieel daklozen (vooral de doelgroep van bemoeizorg, de zorgwekkende zorgmijders) die in de Peelregio verblijven, daarmee binding hebben en ouder zijn dan 18 jaar.

Ongeveer de helft van de feitelijk daklozen komt van buiten de Peelregio. De gemeente Helmond vindt dat iedereen recht heeft op ondersteuning. Vandaar dat herkomst formeel geen aanleiding is iemand al dan niet in traject te nemen. Het is van belang dat de dakloze ondersteuning en zorg krijgt waar de kans op deelname aan de samenleving het grootst is. In het kader van het Regionaal Kompas Peelregio 2012-2015 legt de gemeente Helmond daarvoor criteria vast die als uitgangspunt dienen voor de toegang tot de ondersteuning. Deze criteria bepalen hoe binnen de wettelijke vastgelegde eis van landelijke toegankelijkheid regiobinding toegepast kan worden.

2.4 Doelstelling

De beoogde doelstelling voor 2011 is:

- Voor alle *nieuwe* feitelijk daklozen die verblijven in en binding hebben met de Peelregio en daarin verblijven wordt er met de betrokken organisaties een afgestemd trajectplan opgesteld met als doel een zo zelfstandig mogelijke woonvorm, redelijk gezondheid en een zinvolle dagbesteding. Een deel van deze groep begeeft zich in acute problemen.

⁴ Jongeren jonger dan 18 jaar vallen onder de Jeugdzorg en kunnen tot de leeftijd van 23 jaar ook besproken worden in het kader van bijvoorbeeld de ketencoördinatie Zorg voor Jeugd of het casusoverleg risicojeugd binnen de context van het Veiligheidshuis.

- Voor *alle bestaande* feitelijk daklozen (257 in 2009) is duidelijk of er reeds een trajectplan is opgesteld. Wanneer dit niet het geval is, bepalen de betrokken partijen of dit alsnog wenselijk is om een trajectplan op te stellen. Voor wie er wel een trajectplan is opgesteld, wordt er uiterlijk in 2011 nagegaan of het wenselijk is om nader af te stemmen over de uitvoering van het trajectplan. In 2011 wordt met de uitvoering daarvan mee gestart.

Om deze doelstelling te kunnen realiseren is het volgende bereikt:

- Een gedragen procedure voor een persoonsgerichte benadering met als doel dat er per dakloze een traject komt met een trajectplan.
- Een casusoverleg onder leiding van een onafhankelijke voorzitter die de organisaties kan aansturen op het maken van afspraken om de ondersteuning goed op elkaar af te stemmen.⁵
- Duidelijkheid over de rollen en verantwoordelijkheden en het daarbij horende mandaat.
- Afspraken over het uitwisselen van gegevens en monitoren van de trajecten.
- Duidelijkheid over de financiering van de werkwijze op korte en lange termijn.

In 2010 is gestart met een proefperiode. Tijdens deze periode stelden de partijen voor 5 feitelijk daklozen een trajectplan op. Tijdens deze periode is duidelijk geworden of er aan alle randvoorwaarden is voldaan, wat de knelpunten zijn en hoe deze binnen een afzienbare periode kunnen worden opgelost. Uit een eerste evaluatie op 1 november is gebleken dat de betrokken organisaties positief staan tegenover het implementeren van de werkwijze. Duidelijk is geworden dat dit nog om een extra investering vraagt. Het ontwikkelde format voor het trajectplan diende te worden aangepast, zodat het beter kan worden gebruikt als instrument om de voortgang van het traject te bewaken. Ook dienen de medewerkers van de organisaties op de hoogte te worden gebracht van deze werkwijze. Hiervoor zullen onder andere voorlichtingsbijeenkomsten plaatsvinden.

Deze notitie gaat concreet in op de procedure voor een persoonsgerichte benadering, de functie van het casusoverleg en de rollen en verantwoordelijkheden van de betrokken partijen.

⁵ Het voordeel van een onafhankelijk voorzitter is dat deze echt kan handelen in het belang van de cliënt en geen rekening hoeft te houden met het belang van de organisatie die de ondersteuning aan de cliënt moet bieden.

3 **Uitgangspunten en randvoorwaarden**

Zowel de eigen verantwoordelijkheid, als de problemen en de mogelijkheden van de cliënt staan centraal

De gemeente Helmond vindt het van groot belang dat er vanuit het perspectief van de cliënt wordt gehandeld. Dat houdt in dat de problemen en de mogelijkheden van de cliënt als eerste in beeld komen, zodat vervolgens de organisaties hun aanbod daarop kunnen aansluiten. In het belang van de cliënt is het nodig dat partijen goed met elkaar kunnen samenwerken (ketensamenwerking) en een aanbod hebben dat de problemen van de cliënt daadwerkelijk aanpakt en de mogelijkheden van de cliënt zo veel mogelijk benutten.

Motiveren tot ondersteuning en zorg

Uit ervaring blijkt dat de doelgroep niet altijd bereid is om mee te werken. Wanneer de betrokken instellingen er niet in slagen om de cliënt te motiveren tot het accepteren van ondersteuning en zorg, kan bemoeizorg hieraan een bijdrage leveren.

Kaders helder maken waarbinnen een cliënt ondersteuning dient te krijgen

Wanneer een cliënt bij een organisatie wordt aangemeld en of doorverwezen, dient vooraf helderheid worden verschaft in de kaders waarbinnen de cliënt ondersteuning dient te krijgen. Met name dient duidelijk te zijn of cliënten met een justitiële achtergrond, zich begeven binnen een justitieel en/of zorg kader. De kaders dienen schriftelijk bekend te worden gemaakt.

Samenwerkingspartners handelen volgens de gemaakte afspraken

De partijen zetten zich in om ervoor te zorgen dat de daklozen zo kort mogelijk gebruik maken van de opvangvoorzieningen en zo snel mogelijk doorstromen naar een zo zelfstandig mogelijke woonvorm, met een redelijke gezondheid en een zinvolle dagbesteding. Hiervoor is het nodig dat:

- De rollen en verantwoordelijkheid helder zijn en de betrokkenen daar daadwerkelijk naar handelen.
- De betrokken partijen transparant zijn ten aanzien van hun aanbod. Partijen geven aan wat ze wel en wat ze niet kunnen leveren.
- De betrokkenen inzicht geven in de voortgang van de cliënt. Daarvoor leveren zij tijdig informatie aan die nodig is voor de registratie in het centrale casusvolgsysteem.
- Er inzicht is in de wachtlijsten en de oorzaken daarvan.
- Er inzicht is in de oorzaken van uitval en/of terugval.

Voldoende aanbod

Door trajectmatig te werken, verwacht de gemeente beter zicht te krijgen op de lacunes in het aanbod. De gemeente Helmond en de betrokken partijen zetten zich zoveel mogelijk in om – binnen de (financiële en ruimtelijke) mogelijkheden - deze lacunes in het aanbod aan te pakken. De hiaten in het aanbod dienen bekend te worden gemaakt bij de gemeente Helmond.

Regierollen helder hebben

Wanneer het over ketensamenwerking gaat wordt in toenemende mate de gemeente genoemd als partij die verantwoordelijk is voor de regie op de keten. Zo legt het kabinet in het Veiligheidsprogramma de regierol over het lokaal veiligheidsbeleid nadrukkelijk bij de gemeente. Ook bij landelijke regelgeving en beleid als de Wmo, het Stedelijk Kompas Peelregio 2008-2011 en de OGGz komt deze verantwoordelijkheid terug. De wijze waarop de regierol wordt ingevuld vraagt om een helder onderscheid tussen de verschillende vormen van regie en de taak van de gemeente daarbij.

Er zijn drie regierollen te onderscheiden:

- Beleidsregie: regie op de organisatie van (de samenwerking in) de keten.

Om het Stedelijk/ Regionaal Kompas uit te voeren, is samenwerking tussen de organisaties die betrokken zijn bij het leveren van ondersteuning en zorg voor (potentiële) daklozen nodig. Vanuit haar verantwoordelijkheden bevordert de gemeente Helmond, afdeling MOeD, de samenwerking en ziet erop toe dat deze daadwerkelijk plaatsvindt. De organisatie van de persoonsgerichte aanpak heeft directe gevolgen voor het beleid op het terrein van maatschappelijke opvang en OGGz. De wijze waarop de organisatie rond de persoongerichte aanpak is ingericht, vertaalt de gemeente op termijn ook in beleidsmatige, organisatorische en subsidie afspraken.

- Procesregie bij meervoudige en onduidelijke/vastgelopen casussen (trajectregie):

Daklozen hebben meestal te maken met een complexe problematiek. Zij hebben vaak problemen op meerdere domeinen waarbij sprake kan zijn van criminaliteit en overlast. De ervaring in diverse gemeenten leert dat het wenselijk is om de voortgang van de trajecten te bewaken en erop toe te zien dat er een trajectregisseur is. De trajectregisseur monitort en intervenueert bij knelpunten op de uitvoering van het traject op cliëntniveau. Er is voor gekozen dat de gemeente Helmond deze rol op zich neemt. De gemeente geeft leiding als trajectregisseur⁶ aan het casusoverleg. Tevens heeft de gemeente de taak om doorzettingsmacht in te zetten wanneer er zich knelpunten voordoen bij de aanwijzing en uitoefening van ketencoördinatie. Benadrukt moet worden dat de gemeente zelf niet bepaald wat er moet gebeuren. De gemeente bepaalt *enkel* dat er iets gebeurt.

- Inhoudelijke regie op de casus (ketencoördinatie):

Voor die casussen waarin afstemming door professionals nodig is, is het van groot belang dat deze afstemming goed is geregeld en dat er per casus een samenhangend trajectplan is uitgewerkt. Dit

⁶ Vanwege haar ervaring heeft de gemeente Helmond Carla Hijnl gevraagd de rol als trajectregisseur te vervullen. Zij is in dienst van Atlantgroep, maar zij treedt op namens de gemeente Helmond.

vraagt dus om coördinatie van de keten: de ketencoördinator regelt de afstemming van alle vormen van ondersteuning voor en met een individuele dakloze. Deze functie wordt bij een van de instanties gelegd die betrokken is bij de ondersteuning. Voor alle betrokkenen moet duidelijk zijn wie belast is met de coördinatie van de keten aan ondersteuning rondom de client.

Mandaat en doorzettingsmacht

Op cliëntniveau is het van belang dat de deelnemers van het casusoverleg en de ketencoördinator over het juiste mandaat beschikt om informatie aan te leveren en het opstellen van een trajectplan. De ketencoördinator moet het mandaat hebben om door te pakken wanneer een traject dreigt vast te lopen. Hij of zij gaat in overleg met betrokken hulpverleners wanneer deze met een advies komt dat niet aansluit bij de afspraken zoals in het trajectplan is gemaakt.

Op ketenniveau beschikt de trajectregisseur over doorzettingsmacht om in overleg met organisaties (op managementniveau) de knelpunten in de uitvoering te bespreken om op korte termijn tot een oplossing te komen voor cliënten.

Op bestuurlijk niveau ligt de doorzettingsmacht bij de Stuurgroep Regionaal Kompas.

In bijlage 4 is het escalatiemodel beschreven.

Privacy-protocol

Bij de aanpak is informatie-uitwisseling cruciaal. Aangezien het om privacygevoelige informatie gaat, is het noodzakelijk heldere afspraken te hebben over deze informatie-uitwisseling. Het privacyconvenant van het Veiligheidshuis is leidend voor uitwisselen van informatie *binnen* het Veiligheidshuis. Alle partijen die bij de werkwijze zijn betrokken ondertekenen dit convenant. Binnen het Veiligheidshuis vindt samenwerking over het algemeen plaats vanuit een justitieel kader. Belangrijk is na te gaan of het convenant ook kan gelden voor samenwerking binnen een ondersteuning-/zorgkader. Het kan noodzakelijk zijn nadere afspraken te maken m.b.t. privacygevoelige informatie.

Voor *het aanleveren* van informatie *aan* het Veiligheidshuis is het privacyreglement van de organisatie zelf leidend. Dat betekent dat de organisaties zelf een standpunt dienen in te nemen ten aanzien van de wijze waarop de organisaties informatie aanleveren en deze naar de andere partijen te communiceren.

Afspraken bestuurlijk gevolgd

De gemeente Helmond hecht er grote waarde aan dat er een sluitende aanpak komt voor daklozen waarbij aandacht is voor een persoonsgerichte benadering. De voorgestelde werkwijze wordt doorvertaald naar afspraken in de (subsidie)contracten tussen de organisaties en de gemeente. Tevens zal de Stuurgroep Regionaal Kompas Peelregio de voortgang van deze werkwijze volgen (zie bijlage 6).

De gemeente verwacht door het werken met trajectplannen en het monitoren daarvan meer zicht op de aard en omvang van de doelgroep dak- en thuislozen te krijgen en op de effectiviteit van de inzet van de uitvoering.

Blijvende aandacht voor knelpunten

Er dient blijvend aandacht te zijn voor een aantal knelpunten:

- Op dit moment is onvoldoende bereidheid c.q. mogelijkheid om woningen toe te wijzen aan de doelgroep. Dit blijft een aandachtspunt tijdens de overleggen met de woningcorporaties.
- Een deel van de doelgroep is onverzekerd. Dit betekent dat deze doelgroep geen zorg kan ontvangen die betaald wordt door de zorgverzekering.
- Een deel van de doelgroep heeft geen huisarts. Dit heeft onder andere tot gevolg dat de huisarts niet kan zorgdragen voor een verwijzing naar bijvoorbeeld de verslavingsbeleid en geestelijke gezondheidszorg.
- Een deel van de doelgroep is niet bereid om zich in te schrijven bij de geestelijke gezondheidszorg. Dit heeft tot gevolg dat de geestelijke gezondheidszorg niet tot behandeling kan overgaan, aangezien de kosten niet kunnen worden gefinancierd.
- De Zorgverzekeringswet en de AWBZ kennen een eigen bijdrage. De zorgverzekeraar int eerst de eigen bijdrage van € 165,- (2010) en financiert daarna de overige kosten. Het CAK int de eigen bijdrage (hoogte is afhankelijk van het inkomen) pas na ongeveer driekwart jaar. Ook voor de Wmo is een eigen bijdrage in de maak.

Voor deze doelgroep kan de eigen bijdrage een belemmering vormen om begeleiding/zorg te accepteren.

In eerste instantie zijn de organisaties verantwoordelijk voor het motiveren van de dakloze om zich te verzekeren. Werk en inkomen van de gemeente Helmond heeft voor daklozen een collectieve zorgverzekering voor minima afgesloten. Verder zal gedurende 2011 duidelijk moeten worden in hoeverre deze knelpunten in Helmond voorkomen kunnen worden en op welke wijze deze kunnen worden opgelost. Met de zorgverzekeraar, SMO en belastingdienst dient vervolgens contact te zijn over hoe de zorgtoeslag kan worden aangevraagd. Ook dient in het kader van de toekomstige verordening eigen bijdrage maatschappelijke opvang afspraken te worden gemaakt over hoe daarmee om te gaan.

4 Werkproces vanuit het perspectief van de cliënt

4.1 Werkproces voor daklozen op hoofdlijnen

Het werkproces bestaat op hoofdlijnen uit de volgende stappen:

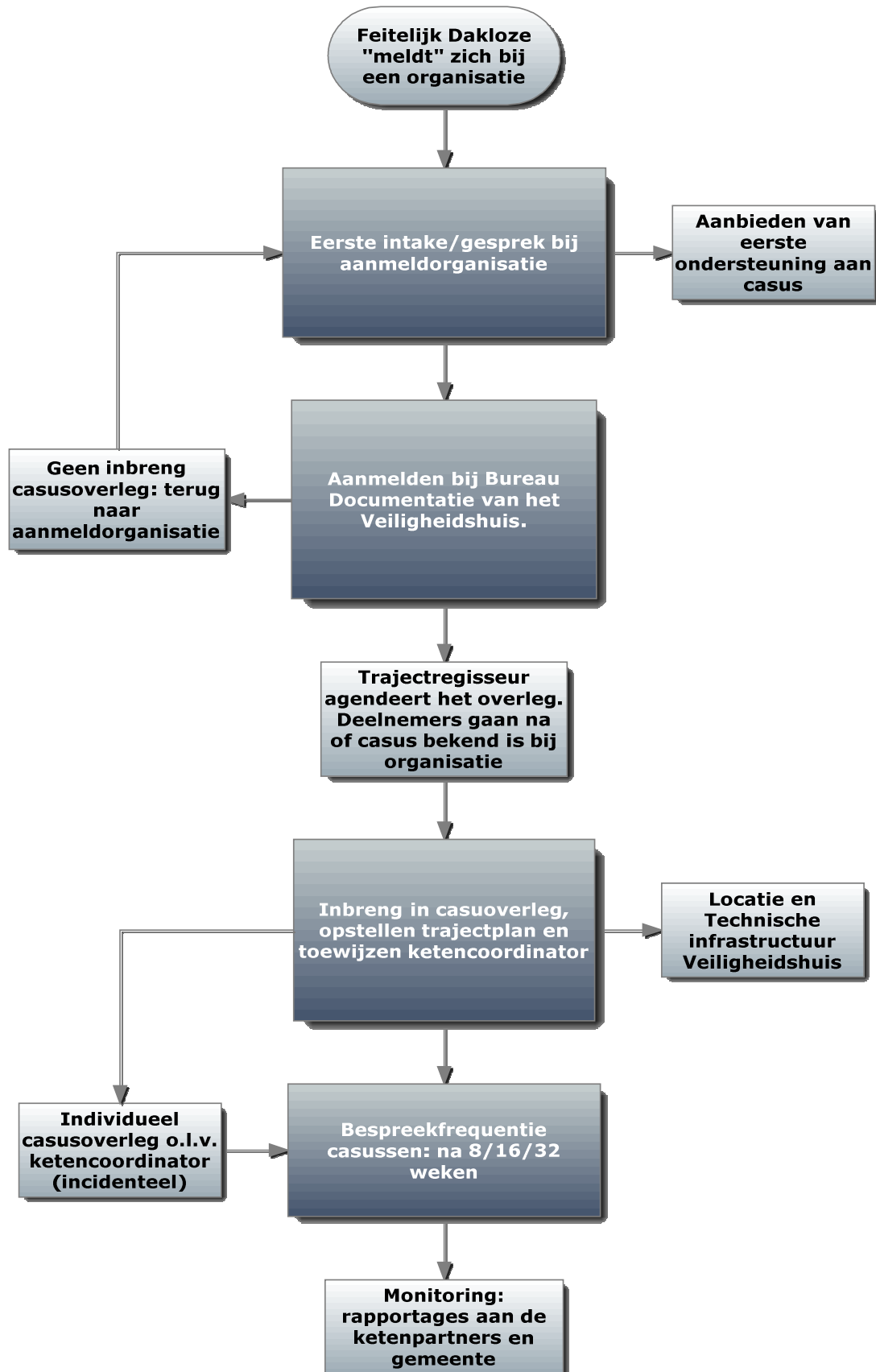
1. Een dakloze cliënt is bekend bij een organisatie die werkzaam is in de Peelregio.
2. De organisatie houdt een oriënterend gesprek en / of intake met de cliënt. De cliënt wordt geïnformeerd over de mogelijke vervolgstappen.
3. De organisatie meldt de cliënt aan bij Bureau Documentatie van het Veiligheidshuis Helmond. Het melden van de cliënt vindt plaats door schriftelijk informatie aan te leveren waarin de gegevens van de cliënt staan vermeld en een korte toelichting van de situatie (zie bijlage 2). De organisatie meldt:
 - Alle feitelijk daklozen (in eerste instantie alle “nieuwe” feitelijk daklozen en vervolgens alle bestaande);
 - Alle residentiële thuislozen met op meerdere leefgebieden (zie bijlage 3 voor toelichting definities leefgebieden) problemen die een goede gezondheid in de weg staan, het nog niet zelfstandig mogelijk wonen en een zinvolle dagbesteding belemmeren en waarbij de aanpak is vastgelopen. Bij de aanpak van de problemen zijn (of zouden) meerdere organisaties betrokken (moeten zijn). (Deze meldingen vinden plaats nadat de werkwijze voldoende is geïmplementeerd en betrokken partijen tevreden zijn);
 - De potentieel dak- en thuislozen waarvan de situatie zo complex is en waarvan de aanpak is vastgelopen. Het is dan wenselijk om de aanpak van de problemen met meerdere organisaties af te stemmen en gezamenlijk tot een trajectplan te komen.
4. Een medewerker van Bureau Documentatie legt een lijst met nieuwe cliënten voor aan de trajectregisseur. De trajectregisseur bepaalt aan de hand van criteria of de cliënten al dan niet worden ingebracht bij het casusoverleg. De criteria om een cliënt in te brengen zijn:
 - Cliënt dient te voldoen aan de omschrijving van de doelgroep zoals bij punt drie is beschreven, waaronder binding met de Peelregio;
 - Aanwezigheid van problemen op minimaal twee of meer leefgebieden. De aard van de problematiek zal mede bepalend zijn;
 - Afwezigheid van een - met meerdere organisaties afgestemd trajectplan;
 - Afwezigheid van een ketencoördinator;
 - Bij aanwezigheid van een trajectplan een melding van de aanmeldende organisatie dat samenwerking tussen organisaties onvoldoende tot stand is gekomen of is vastgelopen.

Wanneer een cliënt wordt aangemeld voor het casusoverleg draagt Bureau Documentatie er zorg voor dat de nodige informatie voor dit overleg aanwezig is. Hiervoor raadpleegt Bureau Documentatie het GBA en registratiesysteem van het Veiligheidshuis. Zo zal informatie worden verstrekt of en zo ja, bij welke organisatie de cliënt bekend is en welke trajectafspraken zijn gemaakt. Bureau Documentatie koppelt aan de meldende organisatie terug dat de cliënt is aangemeld voor het casusoverleg.
5. Wanneer de cliënt wordt besproken in het casusoverleg, geven de aanwezigen aan of de reeds verzamelde informatie over de cliënt volledig is of dat er nog relevante informatie ontbreekt, bepalen de deelnemers op hoofdlijnen welke vervolgstappen er nodig zijn voor de cliënt (integrale diagnose en invulling van het trajectplan) en bepalen de partijen welke organisatie verantwoordelijk is voor de ketencoördinatie.

6. De ketencoördinator zorgt ervoor dat er een definitief trajectplan komt. Daarin wordt vastgelegd wat de doelstellingen zijn op de leefgebieden, welke resultaten binnen een vastgestelde termijn plaats dienen te vinden en wie daarvoor verantwoordelijk is (wie doet wat wanneer). De cliënt ondertekent het trajectplan.
7. De ketencoördinator draagt er zorg voor dat de cliënt naar passende ondersteuning en opvang wordt toegeleid en is er verantwoordelijk voor dat de cliënt een geschikt activeringsaanbod gaat volgen. Vervolgens bewaakt de ketencoördinator de voortgang van het traject en zorgt voor afstemming tussen de activiteiten. Zo nodig organiseert de ketencoördinator een individueel casusoverleg voor alle organisaties die betrokken zijn bij de ondersteuning en zorg van de cliënt. Na 8, 16 en 32 weken informeert de ketencoördinator tijdens het casusoverleg over de voortgang van het traject. De ketencoördinator houdt hiervoor minimaal per cliënt het volgende bij:
 - Datum van instroom
 - Doorlooptijd
 - Doorverwijzing: de afspraken die betrokken instellingen hebben gemaakt
 - Datum van uitstroom
 - Bij uitval: reden van uitval

Deze informatie wordt in het registratiesysteem van het Veiligheidshuis vastgelegd. Wanneer na uiterlijk 32 weken bekend is dat de trajectdoelen worden gerealiseerd en de samenwerking naar tevredenheid van de deelnemers van het casusoverleg verloopt, eindigt de monitoring van de cliënt via het casusoverleg. Wanneer het traject na 32 weken alsnog vastloopt, kan de casus alsnog weer worden aangemeld. De stappen worden dan weer volgens het werkproces doorlopen.

Workflow "Een plan, een traject"

5 Casusoverleg

5.1 Doel

Het doel van het casusoverleg is:

- Er voor zorgdragen dat dak- en thuislozen een zo zelfstandig mogelijke vorm van huisvesting krijgen, een redelijke gezondheid en een zinvolle dagbesteding.
- Het bij elkaar brengen van de ketenpartners die zich bezig houden met begeleiding en opvang voor dak- en thuislozen in de Peelregio.
- Het uitwisselen van informatie tussen de ketenpartners, zodat de begeleiding en opvang op elkaar kan worden aangepast en vroegtijdig kan worden ingegrepen.
- Het maken van het gezamenlijke plan van aanpak dat is vastgelegd in een trajectplan.
- Het monitoren en borgen van gemaakte afspraken.

5.2 Werkwijze Casusoverleg

Betrokken partijen komen om de twee weken bij elkaar en bespreken de nieuw aangemelde casussen. Bureau Documentatie ondersteunt dit casusoverleg administratief. De deelnemers geven aanvullende informatie aan over de cliënt, bespreken het probleem van de cliënt, gaan met elkaar na wat het wenselijke plan van aanpak is voor het vervolg en wie de ondersteuning en zorg gaat coördineren. De organisatie die dit gaat coördineren levert de ketencoördinator die ook het trajectplan opstelt. Uit de eerste evaluatie blijkt dat het nodig is om een casus tijdens het overleg aantal keer met elkaar te bespreken, alvorens er een definitief trajectplan is opgesteld. Wanneer er een trajectplan is, bespreken de deelnemers van het casusoverleg de voortgang van het trajectplan na 8, 16 en 32 weken. De voorzitter van het casusoverleg bereidt het overleg voor en stuurt het overleg aan. De voorzitter ziet er als trajectregisseur op toe dat het trajectplan daadwerkelijk wordt uitgevoerd. Belangrijk daarbij is dat de trajectregisseur toeziet op de voortgang van het traject en de ketencoördinator de ondersteuning en zorg daadwerkelijk coördineert.

5.3 Deelnemers casusoverleg

Naast de voorzitter (trajectregisseur) van het casusoverleg nemen professionals van de betrokken ketenpartijen deel aan het overleg: vertegenwoordiger van team bijzondere doelgroepen van werk en inkomen, SMO Helmond, GGz Oost-Brabant, Novadic-Kentron en Lev Groep. De trajectregisseur nodigt andere organisaties uit wanneer behoefte is aan aanvullende expertise, bijvoorbeeld van ORO of woningcorporaties. De professionals dienen te voldoen aan minimaal een aantal criteria:

- Kennis over en ervaring met begeleiding van de doelgroep.
- Ervaring met het opstellen van een plan van aanpak.
- Een goed netwerk binnen de eigen organisatie om een cliënt zo snel mogelijk aan te melden en toe te leiden naar de nodige begeleiding en/of opvang.

- Goed op de hoogte van het aanbod van de eigen organisatie.
- Gericht op samenwerken met anderen.
- Bereid om vanuit het belang van de cliënt te denken, ook al is dat minder in het belang van de organisatie.

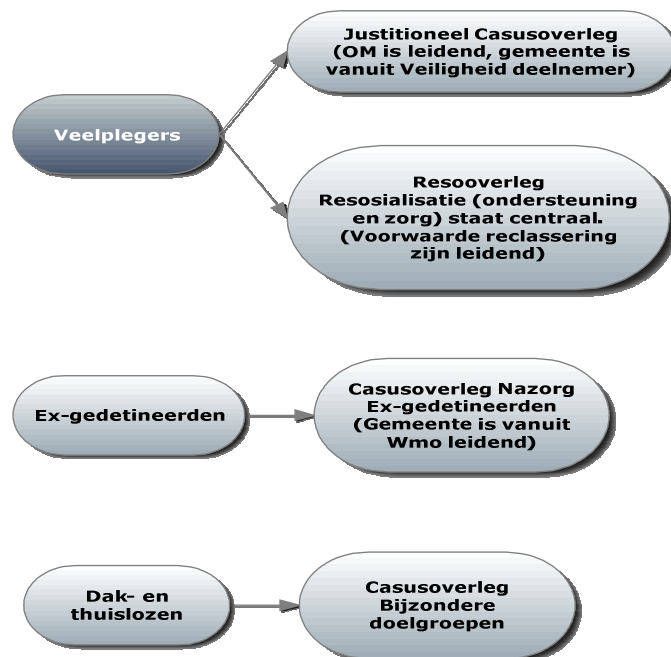
Dit betekent dat de professionals werkzaam op uitvoerend niveau deelnemen aan het overleg.

Naast de bekende partners is het mogelijk om bij de bespreking van casussen op afroep andere partners uit te nodigen, bijvoorbeeld een medewerker van de woningcorporatie of de politie.

5.4 Positionering van het casusoverleg

Het casusoverleg vindt plaats binnen het kader van het Veiligheidshuis. Het Veiligheidshuis is in de gemeente Helmond een logische plek waar casussen gezamenlijk worden besproken en waar de bewaking van de voortgang kan plaatsvinden. Het Veiligheidshuis is gericht op de doelgroep die in aanraking komt met justitie. De doelgroep dak- en thuislozen behoort niet automatisch tot deze groep. Het is wel een doelgroep die een groot risico loopt om tot de doelgroep van Veiligheidshuis te gaan behoren.

Er zijn drie doelgroepen waarover afstemming plaatsvindt binnen het Veiligheidshuis:

Het bespreken van de dak- en thuislozen vindt plaats direct na het bespreken van de ex-gedetineerden. Enerzijds vindt dat plaats omdat de ex-gedetineerden al dan niet potentieel dak- en thuisloos zijn. Anderzijds vindt dit plaats omdat tijdens dit overleg de bij de aanpak van dakloosheid betrokken ketenpartners deelnemen aan dit overleg. De ketenpartners die niet betrokken zijn bij de doelgroep Dak- en thuislozen kunnen dan opstappen. Deze vorm van organisatie voorkomt dat de partners nog een keer bij elkaar moeten komen. Bij het bespreken van de dak- en thuislozen is de centrumgemeente Helmond bepalend in het vaststellen van de kaders.

6 Rollen en verantwoordelijkheden

De gemeente Helmond heeft samen met uitvoerende partijen, zoals SMO Helmond, Novadic-Kentron, GGz Oost Brabant en LEV Groep het initiatief genomen om doelstelling 1 van het Stedelijk Kompas Peelregio 2008-2011 te gaan realiseren. De partijen dragen hieraan bij vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid.

6.1 Rol van de gemeente Helmond

De gemeente Helmond kent een aantal rollen en daarbij horende verantwoordelijkheden:

- Regievoerder op beleidsmatig niveau.

De gemeente Helmond heeft de verantwoordelijkheid om aan de betrokken partijen kenbaar te maken welke maatschappelijke resultaten er moeten worden bereikt (o.a. het verminderen van het aantal daklozen). De gemeente faciliteert vervolgens de partijen om deze opdracht te gaan uitvoeren. Tevens is de gemeente opdrachtgever van het Platform Regionaal Kompas Peelregio en zit de gemeente de Stuurgroep Regionaal Kompas Peelregio voor. De Stuurgroep informeert en adviseert de gemeenten en het zorgkantoor en kent de volgende concrete taken:

- Gedachtevorming rond en voorstellen formuleren voor gezamenlijke afspraken over beleidsontwikkeling en uitvoering.
- Informatie-uitwisseling over de beleidsterreinen Maatschappelijke Opvang, Verslavingsbeleid en OGGz.
- Focus op het gebruikersperspectief.

Gekoppeld aan de stuurgroep is het beleidsplatform Regionaal Kompas Peelregio. De taken van het platform zijn:

- Signaleren van knelpunten.
- Adviseren aan de Stuurgroep Regionaal Kompas Peelregio (door de voorzitter van het Platform Regionaal Kompas Peelregio).
- Uitwerking en uitvoering geven aan de afspraken die in het kader van de afstemming c.q. beleidsontwikkeling door de Stuurgroep Regionaal Kompas Peelregio gemaakt worden.

Tevens ontwikkelt de gemeente Helmond gezamenlijk beleid met de regiegemeenten via het Portefeuillehoudersoverleg Zorg.

- Sturen op de organisatie van de keten en het behalen van trajectresultaten.

De gemeente Helmond wil sterker sturen op de organisatie van de keten en het behalen van trajectresultaten. Dit gebeurt door partijen uit te nodigen om mee te denken bij het vormgeven van de keten. De te behalen resultaten voor de trajectbenadering legt de gemeente vast in het Wmo subsidieprogramma. Zo kan de gemeente Helmond er op sturen dat de samenwerking in de keten wordt bevorderd en de doorstroom en uitstroom wordt gestimuleerd. Tevens kan de gemeente Helmond als ketenregisseur knelpunten in de keten aan de orde stellen en bij knelpunten op cliëntniveau de keten aansturen om deze in gezamenlijkheid op te lossen (doorzettingsmacht; zie bijlage 4).

- Inzet van trajectregisseur/voorzitten van het overkoepelend casusoverleg.

De trajectregisseur ziet erop toe dat de voortgang van het traject wordt bewaakt en het casusoverleg wordt georganiseerd en gecoördineerd. De gemeente geeft het Veiligheidshuis opdracht om deze rol op uitvoerend niveau te vervullen.

- Werk en inkomen

De afdeling Werk en Inkomen is verantwoordelijk voor het verstrekken van de uitkering, de resocialisatie en re-integratie van de cliënt. Vanuit deze rol neemt Werk en Inkomen deel aan het casusoverleg.

- Schuldhulpverlening (Budgetwinkel)

De budgetwinkel is een samenwerkingsverband van de gemeente Helmond en Kredietbank Nederland en verleent diensten op het terrein van schuldhulpverlening, budgetbeheer, budgetbegeleiding, cursussen "Omgaan met geld " en geeft informatie en adviezen om de persoonlijke financiën beheersbaar te krijgen en te houden.

6.2 Rollen en verantwoordelijkheden trajectregisseur als voorzitter casusoverleg

De trajectregisseur heeft de volgende rollen en verantwoordelijkheden:

- Voorzitten casusoverleg.
- Geeft aan welke informatie van instellingen nodig is (bijvoorbeeld inzicht in wachttijden en lancunes in het aanbod)
- Monitoren voortgang van trajectplannen in samenwerking met de ketencoördinatoren.
- Het zoeken naar oplossingen bij mogelijke procesmatige problemen bij de voortgang van de trajectplannen. Wanneer deze problemen niet direct kunnen worden opgelost of wanneer er problemen zijn met de afstemming, aansturing en commitment met betrekking tot deelname aan de casusoverleggen binnen het Veiligheidshuis bespreekt de trajectregisseur dit met de ketenmanager van het Veiligheidshuis (bij justitiabelen) en de beleidsmedewerker Maatschappelijke Opvang die zo nodig de Stuurgroep Regionaal Kompas Peelregio inschakelt.
- Opstellen rapportages procesvoortgang trajectplannen.

De rollen en verantwoordelijkheden die de trajectregisseur heeft als voorzitter van het casusoverleg zijn:

- Fungeren als schakelpunt naar andere instanties (bijvoorbeeld justitie).
- Algemene ondersteuning aan de ketencoördinatoren.
- Intervenieren wanneer de uitvoering van het trajectplan stagneert, bijvoorbeeld door het initiëren van overleg en afstemming tussen ketenpartners over volgorde en prioriteit van activiteiten.
- Signaleren van knelpunten bij de gemeente op beleidsniveau, zodat de gemeente de keten daarop kan aansturen.

6.3 Rollen en verantwoordelijkheden ketencoördinator

De rollen en verantwoordelijkheden van de ketencoördinator zijn:

- Definitief maken van het individuele trajectplan.
- Coördinatie van alle activiteiten die in het kader van het trajectplan moeten plaatsvinden, zodat de uitvoering kan plaatsvinden.
- Zo nodig het bij elkaar brengen van betrokken hulpverleners van een cliënt.
- Aanleveren informatie over voortgang ten behoeve van het centrale registratiesysteem over procesvoortgang trajectplan.
- Aangeven mogelijke problemen bij voortgang trajectplannen aan trajectregisseur.

De ketencoördinator beschikt ten behoeve van de uitvoering van zijn taken over de volgende bevoegdheden:

- Opvragen van informatie over de casus bij Bureau Documentatie van het Veiligheidshuis Helmond.
- Afstemming met ketenpartners op casusniveau.

6.4 Rol en verantwoordelijkheid van het Veiligheidshuis Helmond

De rol van het Veiligheidshuis is het op uitvoeringsniveau versterken van de ketenaanpak op het terrein van veiligheid. Het Veiligheidshuis faciliteert het casusoverleg door afspraken te maken m.b.t. het naleven van de privacy bij het uitwisselen van informatie tussen de partners van het Veiligheidshuis, het registreren van (proces)informatie om de voortgang te monitoren, het bieden van ruimte voor de bijeenkomsten en de dagdagelijkse werkaansturing van de voorzitter (trajectregisseur) van het overleg.

Binnen de context van het Veiligheidshuis zijn twee specifieke rollen te onderscheiden:

1. Bureau Documentatie
2. Ketenmanager van het Veiligheidshuis

Ad 1. Bureau Documentatie

De rol van Bureau Documentatie is

- Verwerken van informatie dat digitaal wordt aangeleverd.
- Verrijken van de aangeleverde informatie over de casus via het registratiesysteem van het Veiligheidshuis.
- Overdragen van de nieuwe casussen aan de voorzitter van het casusoverleg, zodat deze de casussen kan agenderen voor het casusoverleg.
- Vastleggen van de afspraken tijdens het casusoverleg in het registratiesysteem van het Veiligheidshuis.

Ad 2. De rol van de ketenmanager van het Veiligheidshuis:

- Gegevens aanleveren waarmee de beleidsmaker Zorg en Welzijn van de gemeente in samenspraak met de ketenmanager een rapportage opstelt voor de wethouder MO en Stuurgroep Regionaal Kompas Peelregio. De ketenmanager stelt vanuit het Veiligheidshuis een jaarverslag op dat wordt aangeboden aan de gemeente. In dit jaarverslag dient een onderscheid te worden gemaakt tussen de resultaten die rechtstreeks voortvloeien uit de taak van het Veiligheidshuis en de resultaten die voortvloeien uit de gemeentelijke taak voor maatschappelijke ondersteuning.

Het Veiligheidshuis kent ook een Stuurgroep. De samenstelling tussen de stuurgroepen Regionaal Kompas Peelregio en van het Veiligheidshuis zijn op elkaar afgestemd, net als de praktische uitvoering daarvan (vergaderdata en plaats). Verantwoordelijkheden tussen de beide stuurgroepen zijn verschillend.

6.5 Rollen en verantwoordelijkheid organisaties die actief zijn op het terrein van wonen, welzijn, werk en zorg

De rollen en verantwoordelijkheden van instellingen op het terrein van wonen, welzijn, werk en zorg zijn:

- Bieden van toegang tot de ondersteuning en zorg.
- Uitvoerder van een onderdeel in het traject.
- Aanleveren van informatie die nodig is om de voortgang van het traject te monitoren.
- De hulpverleners van de betreffende organisatie hebben een inspanningsverplichting om de gemaakte afspraken na te komen.
- Op afspraak bieden van ketencoördinatie.
- De betrokken organisaties spreken in het overkoepelend casusoverleg af wie van de organisaties de ketencoördinatie levert.
- Deelname aan het overkoepelend casusoverleg.

7 Financiering

Voor deze werkwijze worden met betrokken partijen afspraken gemaakt over diverse activiteiten. Hierbij is het van belang om te kijken welke activiteit uit welke bron wordt gefinancierd. Daarbij komt ook de vraag aan de orde of er extra financiering nodig is en zo ja uit welke bron. Ter afsluiting zijn enige aanbevelingen gedaan waar op termijn mogelijk bezuinigingsopties of inverdienmogelijkheden voorhanden zijn.

7.1 Trajectkosten

De afzonderlijke schakels/ activiteiten kunnen als volgt worden onderscheiden:

- Eerste deel intake
- Trajectregisseur, inclusief periodieke rapportage en inbreng in casusoverleg
- Inbreng nieuwe casus in het casusoverleg, tweede deel intake; diagnose
- Vaste contactpersonen per organisatie als vaste leden van het casusoverleg
- Inzet van ketencoördinatoren
- Aangepaste registratie, gericht op integrale toegang en afstemming ketenpartners
- Optioneel: Kosten gebruik werkplek Veiligheidshuis.
- Training van medewerkers.

7.2 Financieringsbron

Onderstaand is per activiteit aangegeven welke financieringsbron van toepassing kan zijn:

	Decentralisatie uitkering maatschappelijke opvang, oggz, verslavingsbeleid.	AWBZ ⁷	Zvw	Betrokken organisaties	Overig
1 Eerste deel intake	X	x	X		
2 Trajectregisseur, inclusief periodieke rapportage en inbreng in casusoverleg	X na 2011				X (justitie voor 2010 en 2011)
3 Inbreng nieuwe casus in het tweede deel intake	X		X		
4 Vaste contactpersonen per organisatie als vaste leden casusoverleg	X		X	X	

⁷ De AWBZ financiert alleen “face-to-face” contacten.

5 Inzet Ketencoördinatoren	X	X (alleen face to face)	X		
6 Aangepaste registratie, gericht op integrale toegang en afstemming Ketenpartners: kosten handmatige invoer registratie systeem door Veiligheidshuis	X				
7 Kosten training medewerkers	X			X	

7.3 Uitgangspunten

Voor 2010 en 2011 zijn de kosten grotendeels al gedekt vanuit de reguliere middelen of (incidentele) projectsubsidies. Vanuit Werk en Inkomen wordt sterk geïnvesteerd in begeleiding van bijzondere doelgroepen, waar dak- en thuislozen toe behoren. Verder wordt voor de financiering van de kosten de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Trajectregisseur: voor de aanpak van dak- en thuislozen en de nazorg ex-gedetineerden financiert de gemeente Helmond deze inzet.
- Deelname aan het casusoverleg: Deze komt geheel ten laste van de financiering van de betrokken organisaties.
- Ketencoördinatie: Vanuit de Zorgverzekering wordt zorgcoördinatie gefinancierd dat gelijk staat aan ketencoördinatie zoals in deze notitie is verwoord. Daarnaast heeft het Zorgkantoor in een overleg met de gemeente Helmond aangegeven bereid te zijn na te gaan of de ketencoördinatie ook uit de AWBZ kan worden gefinancierd.
- In het kader van de kosten voor de handmatige invoer registratiesysteem Veiligheidshuis kan met het Zorgkantoor (AWBZ) overlegd worden of het Zorgkantoor in het kader van de kwaliteit van de ketenzorg daaraan wil bijdragen.

7.4 Aanvullende kosten

Het is een reële verwachting dat de volgende kosten voortvloeien:

1. Trajectregisseur, inclusief monitoring en kwartaalrapportages (kosten 2011)

Uren per casus: – Voorbereiden casusoverleg: aanmelding en netwerkcontact – Ondersteunen bij opstellen trajectplan	7 uur
---	--------------

– afstemming met netwerk	
Uitgaande van circa 60 casussen ⁸ in 2011:	420 uur
Kosten Trajectregisseur In 2010 en 2011 ten laste van incidentele middelen van justitie voor nazorg gedetineerden (2 jaar)⁹	Circa 0,25 fte (uitgaande van 1650 uur op fulltime basis)

2. Kosten 2011 aangepaste registratie, gericht op integrale toegang en afstemming ketenpartners.

Handmatige invoer PIX vanuit het Veiligheidshuis	2 uur per week
Verwerking PIX en bijhouden actuele informatie	
Tussendoor actuele informatie en coördinatie VHH	2 uur per week
Kosten aangepaste registratie In 2010 en 2011 zijn deze kosten gedekt uit de reguliere middelen van het Veiligheidshuis	<u>0,1 fte</u>

3. Kosten voor training van werknemers.

Op dit moment is niet duidelijk of er aanvullende trainingen nodig zijn. Komt voor rekening van de instellingen indien het specifiek vanuit het Wmo beleid plaatsvindt.

7.5 Financiering op de langere termijn

De financiering van de trajectregisseur is op langere termijn nog niet bekend. De gemeente Helmond gebruikt 2010-2011 om na te gaan wat nu de exacte bijkomende kosten zijn voor de diverse onderdelen van de nieuwe werkwijze en wat de besparingen kunnen zijn. Daarnaast is het Veiligheidshuis Helmond momenteel bezig om inzichtelijk te krijgen op welke wijze de diensten binnen het Veiligheidshuis op de lange termijn gefinancierd kunnen worden. De verwachting is dat hier in 2011 meer duidelijkheid over

⁸ De berekening is gebaseerd op de gegevens 2009; de gegevens 2010 zijn zeer recent beschikbaar gekomen. In 2009 waren er 257 feitelijk daklozen, waarvan 6 % dubbel geteld. De helft kwam uit de Peelregio (50 % van 241=120). Uitgaande van deze gegevens, zou er minimaal voor deze 120 een trajectplan worden opgesteld, waarvan er minimaal 60 in 2011. Dat vraagt om een capaciteit van 0,25 fte voor de trajectregisseur. In de eerste vier maanden van 2011 kwamen 48 nieuwe cliënten bij de nachtopvang. Ervan uitgaande dat minimaal 50 % verbonden is met de Peelregio, zouden er minimaal 24 cliënten een trajectplan moeten krijgen. Van de “oude klanten” is in april 2011 voor 14 cliënten uit de nachtopvang De Oversteek en 10 cliënten van het Passantenverblijf d’n Hert nog een trajectplan nodig. Uit de evaluatie in het najaar van 2011 zal blijken of 0,25 fte voldoende blijkt te zijn.

⁹ Op 23 november 2009 heeft het College van B&W het besluit genomen om de incidentele rijksmiddelen € 56.959,- van het ministerie van Justitie in 2010 en 2011 in te zetten voor de coördinatie van de casusoverleggen nazorg ex-gedetineerden vanuit het Veiligheidshuis. Vooralsnog wordt er van uit gegaan dat er een vanwege de verwachte dubbeling van de doelgroep, het mogelijk is om de doelgroep uit te breiden naar feitelijk daklozen.

komt. Dan is het ook mogelijk om helder aan te geven wat kostprijs is voor het inzetten van een trajectregisseur en de administratieve ondersteuning door Bureau Documentatie van het Veiligheidshuis.

8 Implementatie

Voordat de werkwijze daadwerkelijk volledig kan worden uitgevoerd, dient een aantal activiteiten te worden voorbereid:

Voor het invoeren van de werkwijze “een dakloze, een traject” dient een aantal activiteiten plaats te vinden. Deze activiteiten zijn in dit en het volgende hoofdstuk uitgewerkt.

- Bestuurlijk vaststellen van de werkwijze : mei 2011 door college van B&W van de gemeente Heldmond en in juni door de betrokken instellingen.
- Het invoeren van de werkwijze op uitvoeringsniveau. Op 24 mei vindt er een voorlichtingsbijeenkomst plaats voor diegene die met de uitvoering te maken krijgen.
- Mede op basis van de evaluatie (zie hoofdstuk 9) stellen de organisaties een uitvoeringsconvenant op.

9 Evaluatie

Het voornemen is om 1 juni 2011 te starten met deze werkwijze. Zeker in het begin is het van belang om regelmatig de werkwijze te evalueren en zo nodig aan te passen. Vandaar dat er met de betrokken organisaties minimaal om de drie maanden een overleg plaatsvindt waarin de werkwijze procesmatig en inhoudelijk wordt besproken en geëvalueerd. Elke keer zal worden nagegaan of de stappen in de werkwijze nog steeds helder zijn en of de rollen en verantwoordelijkheden worden nageleefd en zo nodig moeten worden aangescherpt.

De evaluatiepunten vindt u in bijlage 5.

Daarnaast worden de resultaten van de trajecten gemonitord aan de hand van de informatie uit het registratiesysteem. Hiervoor wordt informatie aangeleverd aan de beleidsmedewerker en Stuurgroep Regionaal Kompas Peelregio:

- Aantal dak- en thuislozen gemeld bij het Veiligheidshuis
- Aantal dak- en thuislozen besproken in casusoverleg
- Aantal dak- en thuislozen in traject
- Gemiddelde doorlooptijd van de trajecten
- Resultaat m.b.t. de ambitie (duurzame woonvorm, dagbesteding en redelijke gezondheid) en aan de hand van de leefgebieden : voortgang van de in het trajectplan opgenomen beoogde resultaten.

- Voortgang van de bevordering van de eigen kracht en de activering van de sociale omgeving van de doelgroep.
- Knelpunten in de keten

De stuurgroep komt twee keer per jaar bij elkaar. De evaluatie van de werkwijze komt daar standaard aan de orde.

De vergadering van de stuurgroep wordt voorbereid door het Platform Regionaal Kompas Peelregio.

Bijlage 1 Definities

Feitelijk daklozen¹⁰

Personen vanaf 18 jaar die niet beschikken over eigen woonruimte en voor een slaapplek gedurende de nacht ten minste één nacht (in de maand) zijn aangewezen op:

- Buiten slapen, ofwel overnachten in de openlucht en in overdekte openbare ruimten, zoals portieken, fietsenstallingen, stations, winkelcentra of een auto;
- Binnen slapen in passantenverblijven van de maatschappelijke opvang, inclusief eendaagse noodopvang;
- Binnen slapen bij vrienden, kennissen of familie, zonder vooruitzicht op een stabiele slaapplek.

Residentieel daklozen

Personen vanaf 18 jaar die als bewoner zijn ingeschreven bij instellingen voor maatschappelijke opvang (internaten en sociale pensions, woonvoorzieningen op basis van particulier initiatief voor semipermanente bewoning door daklozen en particuliere commerciële pensions waar voornamelijk daklozen wonen).

De risicogroepen potentieel daklozen

- Mensen met meervoudige problematiek, die ondersteuning en zorg mijden maar dat wel nodig hebben.
- Mensen met meervoudige problematiek en een dreigende huisuitzetting.
- Kwetsbare personen, die vanuit een (maatschappelijke) opvang- of zorgvoorziening of vanuit detentie weer zelfstandig gaan wonen en hierbij begeleiding nodig hebben om niet terug te vallen. Deze groep wordt soms onderscheiden als “nazorggroep” of “herstelgroep”.

Zwerfjongeren

Zwerfjongeren zijn een bijzondere groep daklozen (feitelijk of residentieel). De recente nieuwe landelijke definitie is: feitelijk en residentieel daklozen onder de 23 jaar met meervoudige problemen.

Behalve de leeftijdsgrens tot 23 jaar (voorheen maximaal 25) is deze groep nog verder ingeperkt ten opzichte van de daklozen: niet inbegrepen is opvang van jongeren (die meekomen met hun ouder) in de (vrouwen)opvang of de opvang van jongeren in begeleid wonen of zogenaamde foyers de jeunesse (tijdelijke huisvesting voor studenten en andere jongeren op weg naar zelfstandige woonruimte).

Wij hanteren hierbij nog een beperkende factor door de ondergrens van 18 jaar voor daklozen ook voor zwerfjongeren te hanteren. Jongeren onder 18 jaar vallen onder het jeugdbeleid.

¹⁰ Bron definities doelgroepen Regionaal Kompas 2012-2015

Een trajectplan voor een dakloze

Een dakloze is in een traject wanneer hij of zij hulp en ondersteuning krijgt bij het realiseren van de einddoelen. Om deze einddoelen te realiseren is het traject gericht op hulp en ondersteuning op de leefgebieden:

1. Wonen, Huisvesting
2. Gezondheid (lichamelijk en psychisch)
3. Vrije tijd, sociale contacten
4. Opvoeden
5. Veiligheid
6. (Vrijwilligers)werk
7. Inkomen/financiën
8. Opleiding/ontplooiing (zingeving)

In bijlage 3 staan deze leefgebieden nader toegelicht.

Per leefgebied zijn subdoelen geformuleerd die binnen de afgesproken termijnen dienen bij te dragen aan het realiseren van de einddoelen. Per dakloze is er één trajectplan opgesteld waarin minimaal is vastgelegd:

- Het voorlopig einddoel.
- Per leefgebied een subdoel.
- De tussendoelen.
- De stappen die gezet gaan worden.
- De in te schakelen voorzieningen.
- Concrete afspraken over de uitvoering (wie doet wat).
- De tijdsafspraken die bij de uitvoering horen.

Met het behulp van het trajectplan is het mogelijk om de *voortgang* te bewaken. In het trajectplan staat aangegeven wat er gaat gebeuren en door wie. De hulpverlenende organisatie bepaalt hoe dit gaat gebeuren. De hulpverlenende organisaties leggen dit veelal vast in een zorgplan.

Voor het opstellen van het trajectplan kan er gebruik worden gemaakt van het reeds landelijk ontwikkelde instrument. Partijen hebben dit instrument aangepast naar een gewenst format op lokaal niveau.

Een trajectregisseur¹¹

De trajectregisseur is verantwoordelijk voor de procesvoortgang van de trajectplannen en spreekt de ketencoördinatoren aan wanneer de voortgang van de trajectplannen stagneert. De trajectregisseur beschikt over doorzettingskracht. De trajectregisseur zit het casusoverleg voor.

¹¹ De gekozen terminologie sluit aan bij de landelijke gebruikte terminologie van het Stedelijk Kompas Peelregio 2008-2011.

Ketencoördinator

De ketencoördinatoren zijn verantwoordelijk voor de realisatie van het afgesproken trajectplan. Hierover leggen zij verantwoordelijkheid af bij de trajectregisseur. Zij coördineren de uitvoering (zie paragraaf 5.3).

In het casusoverleg bepalen de partijen gezamenlijk welke organisatie de ketencoördinator levert.

Uitgangspunt daarbij is dat bij de toewijzing van een ketencoördinator het hoofdprobleem van de cliënt centraal staat:

- Wonen: SMO Helmond is verantwoordelijk voor de ketencoördinatie.
- Psychiatrische problemen: GGz Oost Brabant is verantwoordelijk voor de ketencoördinatie.¹²
- Verslaving: Novadic-Kentron is verantwoordelijk voor de ketencoördinatie.
- Verstandelijke Beperking: Bij de meeste casussen zal Stichting MEE de ketencoördinatie op zich nemen. Daarnaast kan ORO ook verantwoordelijk zijn voor de ketencoördinatie. Tijdens het casusoverleg wordt bij verstandelijke beperking bepaald welke van de twee organisaties de ketencoördinatie op zich nemen.
- Werk: Afdeling werk en inkomen is verantwoordelijk voor de ketencoördinatie.
- etc.

In de praktijk zal blijken dat het hoofdprobleem niet altijd eenduidig is. Wanneer de partijen er onderling niet uit komen, neemt de trajectregisseur een definitief besluit.

¹² Binnen de psychiatrie wordt voor deze functie steeds vaker gebruik gemaakt van de ACT methode, zeker wanneer het gaat om dubbeldiagnose. ACT staat voor Assertive Community Treatment en is een uit de Verenigde Staten overgewaarde behandelmethode om mensen met zowel verslavingsproblematiek als een psychiatrische aandoening te benaderen en te behandelen. GGZ OB overweegt om eind 2010 / begin 2011 de methode FACT (variant op ACT) in de regio Helmond in te voeren.

DATUM

Het verzoek is dit formulier zo ver als mogelijk in te vullen en te mailen naar Bureau Documentatie van het Veiligheidshuis (buro.documentatie.peelland@om.nl). Daar wordt de informatie verrijkt en verwerkt in het registratiesysteem, zodat de casus kan worden besproken in het Veiligheidshuis en de samenwerking ten behoeve van de casus op gang kan komen.

1. PERSOONSgegevens:		
	Naam	
	Geboortedatum	
	Sofi-nummer	
	Adres	
	Postcode en woonplaats	
	Cliëntnummer PIX	
	Eerste contactpersoon	
2. TRAJECTgegevens:		
	In te zetten traject	
	Begindatum traject	
	Evaluatiedata traject	

Beschrijving van DE LEEFGEBIEDEN ten behoeve van de intake

Geef per leefgebied een korte omschrijving van de huidige en de gewenste situatie. De afspraken worden per leefdomein in het registratiesysteem vastgelegd.

1. Huisvesting

woonsituatie van de cliënt

Huidige situatie:

Gewenste situatie:

2.1 Lichamelijke gezondheid

Fysieke gesteldheid van de cliënt en zelfzorg

Huidige situatie:

Gewenste situatie:

2.2 Psychische gezondheid

het 'welbevinden' van de cliënt, inclusief eventueel psychiatrisch ziektebeeld en verslavingsgedrag

Huidige situatie:

Gewenste situatie:

3. Vrije tijd / sociale contacten

Hobby's en relatie tussen de cliënt en zijn omgeving (waaronder zijn gezin, familie, hulpverleners), inclusief zijn maatschappelijk gedrag (relatie met justitie)

Huidige situatie:

Gewenste situatie:

4. Opvoeden

Relatie met kinderen en het vermogen tot opvoeden

Huidige situatie:

Gewenste situatie:

5. Veiligheid

Voorkomen van overlast(situaties) veroorzaakt door de cliënt

Huidige situatie:

Gewenste situatie:

6. (Vrijwilligers)werk

Daginvulling van de cliënt (werk, sociale activering, studie, activiteiten).

Huidige situatie:

Gewenste situatie:

7. Financiën

Financiële situatie van de cliënt en bestedingspatroon

Huidige situatie:

Gewenste situatie:

8. Opleiding en ontwikkeling (Zingeving)

Datgene wat de cliënt motiveert om te leren en te leven (bijvoorbeeld een levens- of geloofsovertuiging)

Huidige situatie:

Gewenste situatie:

TRAJECTDOEL en BEOOGD RESULTAAT

Na afstemming met betrokken partijen in het Veiligheidshuis, aangeven wat het trajectdoel van de cliënt is en het beoogde resultaat.

ONDERSTEUNINGPROFIEL

Aangeven waar de betrokkene hulp bij nodig heeft, van wie en wat deze persoon nog heeft te leren.

VERANTWOORDELIJKHEDEN DEELNEMERS TRAJECT:

Ketencoördinator: *Invullen naam en contactgegevens van de persoon die de coördinatie van de uitvoering rondom de casus organiseert en afstemt.*

Openstaande afspraken met betrokken organisaties per leefdomein: *zie registratiesysteem van het Veiligheidshuis.*

Toestemming deelnemer:

Ja/nee

(bij ja moet er een toestemmingsverklaring “informatie verstrekking naar derden” aanwezig zijn in het dossier van de organisatie van intake)

1. Wonen/Huisvesting

Verschillende typen onderkomens waarin men tijdelijk of permanent onderdak heeft.

Hieronder vallen vooral de diverse tijdelijke opvangvoorzieningen. Ook heeft dit betrekking op de activiteit binnen “woonbegeleiding” om te regelen (bemiddelen) dat een cliënt die nog onzelfstandig woont de beschikking krijgt over zelfstandige woonruimte.

In volgende leefgebieden komen het ontwikkelen van vaardigheden en gedrag om te kunnen wonen aan bod (woonvaardigheden).

2. Gezondheid

Lichamelijke gezondheid: Het vermogen tot het uitvoeren van lichamelijke en dagelijkse routineactiviteiten, zoals lopen, eten, aan- en uitkleden en boodschappentassen dragen. Beperkingen zijn o.a. beperkingen in zintuigen, mobiliteit en in het vermogen om activiteiten van het dagelijkse leven (ADL) uit te voeren.

Psychische gezondheid: Het welbevinden van de cliënt, inclusief eventueel psychiatrisch ziektebeeld en/of verslavingsgedrag.

3. Vrije tijd en Sociale contacten

Het gaat hierbij om interesses voor onderwerpen waar aansluiting mee kan worden gezocht (hobby's) en de relatie tussen de cliënt en zijn omgeving en zijn maatschappelijke gedrag.

Het gaat hierbij om het vermogen om sociale relaties aan te gaan en te onderhouden.

De ondersteuning is dan gericht op het bevorderen van een sociaal netwerk. De belangrijkste taak van betrokken instellingen binnen het Regionaal Kompas Peelregio betreft echter het meedenken met de cliënt over welke ondersteuning nodig is. De uitvoering, bijvoorbeeld in de vorm van maatjesprojecten, is vooral een taak van het reguliere welzijnswerk.

4. Opvoeden

Wanneer de dakloze kinderen heeft, betreft het hier de relatie met zijn of haar kinderen en het vermogen tot opvoeden van de kinderen.

5. Veiligheid

Voorkomen van overlast(situaties) veroorzaakt door de cliënt.

Dit betreft primair het veiligheidsbeleid c.q. de justitieketen. Activiteiten op de andere leefgebieden dragen indirect bij aan dit leefgebied.

Woonoverlast kan als signaal dienen voor meervoudige problematiek die kan leiden tot dakloosheid. Tevens is het in het kader van het Regionaal Kompas Peelregio van belang dat, indien mogelijk, de politie overlast door de doelgroep c.q. degenen die over een trajectplan beschikken apart registreert.

6. (Vrijwilligers)werk

Het vermogen tot het geven van een zinvolle invulling aan de dag tot aan het verrichten van (onbetaald) werk met als doel maatschappelijk te participeren dan wel zelfredzaam te zijn.

Handelingen noodzakelijk voor het dagelijks functioneren/zelfzorg en zelfstandig voeren van het huishouden en dagelijks in het gewone leven verrichten.

Het begrip wordt vooral in de zorg gebruikt om aan te geven in hoeverre iemand zelfstandig het huishouden kan voeren.

In het kader van het Regionaal Kompas Peelregio gaat het om dagbesteding.

7. Inkomen/Financiën

De financiële situatie van de cliënt, zijn bestedingspatroon en het vermogen om het eigen budget te beheren.

Het betreft financiële hulpverlening in de zin van ondersteuning om de financiën op orde te krijgen. Ook kan er sprake zijn van het uitvoeren van budgetbeheer.

De inspanning op dit leefgebied vereist samenwerking met het gemeentelijk flankerend beleid voor inkomen uit werk of uitkering en schuldhulpverlening.

8. Opleiding / Ontplooiing (Zingeving)

Het vermogen tot het bepalen van bestaansvoorwaarden/behoeften/de zin van het leven/na te streven doelen en gevoel van welbevinden.

Het is belangrijk in kader van een trajectplan te inventariseren wat de behoeften van de klant op dit terrein zijn en de klant in contact te brengen / overzicht te (laten) bieden van wat er allemaal mogelijk is op het gebied van zingeving. De uitvoering ligt bij andere beleidsterreinen zoals het flankerend welzijnsbeleid of onderwijs.

Inleiding

Binnen de inrichting van het proces voor de ontwikkeling en uitvoering van de trajectplannen voor (feitelijk) dak – en thuislozen, zijn diverse momenten binnen het proces vatbaar voor onverenigbare verschillen van mening (beslismomenten). Om doelgericht en doeltreffend te kunnen werken met de trajectplannen, zijn afspraken over hoe om te gaan met dergelijke situaties noodzakelijk. Wie heeft op welk moment welke doorzettingsmacht?

Daarnaast is ook van belang dat bij (structureel) disfunctioneren van een betrokken functionaris of organisatie, duidelijk is wie bevoegd is tot aanspreken en eventueel ingrijpen.

Beslismomenten

Binnen het afgesproken en vastgelegde proces zijn de volgende momenten/ situaties van belang omdat juist daar de kans op een verschil van mening of onenigheid het grootst is:

- Komt de cliënt wel/ niet in aanmerking voor een integraal trajectplan?
- Wie is de ketencoördinator?
- Wat is de inhoud van het trajectplan?
- Hoe vindt de uitvoering van het trajectplan plaats?
- Worden de in het trajectplan opgenomen doelstellingen gerealiseerd?

Disfunctioneren

Er is sprake van disfunctioneren indien een persoon of organisatie de in de context van de integrale trajectplannen gemaakte afspraken niet of niet goed genoeg nakomt:

- Bij een functionaris kan sprake zijn van disfunctioneren indien gemaakte afspraken niet of niet goed genoeg worden nagekomen.
- Bij een organisatie kan sprake zijn van disfunctioneren indien zij structureel afspraken niet nakomt en/ of het eigen organisatiebelang (structureel) laat prevaleren boven het cliënt/ trajectbelang.

Betrokkenen

De volgende functies en overleggrems zijn betrokken bij het proces met betrekking tot de trajectplannen:

- Intakers
 - Behandelaars
 - Trajectregisseur
 - Ketencoördinatoren
 - Bestuurders van instellingen
 - Beleidsmedewerker van de gemeente Helmond
-
- Casusoverleg (Veiligheidshuis)
 - Stuurgroep en Platform Regionaal Kompas Peelregio

De te doorlopen stappen bij knelpunten

De verwachting is dat wanneer er knelpunten zich voordoen, dit meestal bij de uitvoering van het trajectplan zal zijn. Zoals in het bovengenoemde schema staat aangegeven, worden de volgende stappen doorlopen:

1. De ketencoördinator signaleert dat (een van de onderdelen van) de uitvoering van het trajectplan niet voldoende loopt. Bespreekt dit eerst met betrokkenen.
2. De ketencoördinator bespreekt met de trajectregisseur de knelpunten, wanneer deze blijven aanhouden.
3. De trajectregisseur bespreekt dit met de manager / bestuurder van de betrokken uitvoerende instelling.
4. De trajectregisseur bespreekt (eventueel samen met de ketenmanager van het Veiligheidshuis) met de beleidsmedewerker van de gemeente wanneer het knelpunt blijft aanhouden.
5. De beleidsmedewerker zorgt ervoor dat de wethouder van de gemeente samen met de directeur tot een oplossing komen.
6. Bij uitblijven, zal het knelpunt in de Stuurgroep Regionaal Kompas Peelregio aan de orde komen.

De Doorzettingsmatrix

- X geeft aan waar en bij wie het beslismoment of disfunctioneren plaatsvindt
- ® geeft aan wie conform afspraak mandaat heeft om de “knoop door te hakken”
- 1 geeft de eerstvolgende trede op de escalatieladder aan, namelijk wie kan doorzetten als er ondanks het vastgelegde mandaat geen bevredigende oplossing voor de situatie wordt gevonden. 2 geeft de volgende trede aan, etc.

<u>Beslismoment</u>	Intake/ Behandelaar	Manager	Zorg-coördinator	Casus overleg	Traject-regisseur	Beleidsmedewerker Gemeente	Bestuurder instelling	Stuurgroep Regionaal Kompas
Cliënt wel/ niet in Integraal Trajectplan?	X			®	1			
Wie is de ketencoördinator?		X		®	1			
Inhoud Integraal Trajectplan?		2	X	®	1	3		4
Uitvoering Integraal Trajectplan?		2	X	®	1	4	3	5
Realisatie doelstellingen?		2	X	®	1	4	3	5

<u>Disfunctioneren</u>	Intaker/ Behandelaar	Manager	Zorg- coördi- nator	Casus- overleg	Traject- regis- seur	Beleids- mede- werker Gemeente	Bestuurder instelling	Stuur groep Regionaal Kompas
Intaker/ Behandelaar	X		®	1				
Manager		X			®		1	
Zorgcoördi- nator		1	X		®			
Nazorgoverleg				X	®	1		
Trajectregis- seur					X	®		1
Beleidsmede- werker Gemeente						X		®
Bestuurder instelling						®	X	1
Stuurgroep 789						®		X

Randvoorwaarde is dat het realiseren van de doelstellingen van de cliënt voorop staan. Daarbij heeft ieder zijn rol en verantwoordelijkheid. Deze worden door elkaar gerespecteerd.

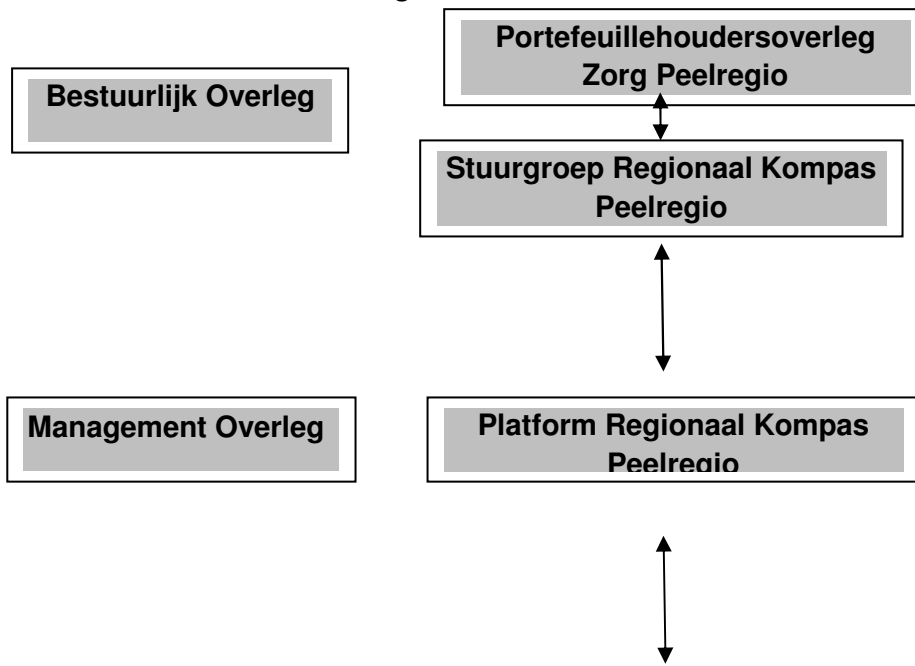
De trajectregisseur beschikt over de doorzettingsmacht wanneer er knelpunten aan de orde zijn die tot acute problemen bij de cliënt kunnen leiden.

Bijlage 5 Evaluatiepunten

Zowel inhoud als proces dient aan bod te komen met betrekking tot de volgende onderwerpen;

- Kenmerken doelgroep en de ervaring met de doelgroep
- Voor welke daklozen is er een trajectplan opgesteld en wat is hun reactie?
- Aanmelden van de cliënt bij het Veiligheidshuis
- Werkwijze Casus overleg
- Trajectplan
- Registratie/Cliënt volg systeem
- Trajectregisseur
- Ketencoördinator
- Samenwerking
- Afstemming met trajectuitvoering door gemeentelijke afdeling Werk en Inkomen
- Aanbod
- Vastlopen traject en escalatiemodel
- Succesfactoren/knelpunten

**B
e
l
e
i
d**

**U
i
t
v
o
e
r
i
n
g**

